

ZVONČEK

1938

• LETNIK XXXIX •

Izhaja mesečno — Letna naročnina din 30—

Vsebinska pregledna zvezka

	Stran
1. Andrej Rapè: Vijolice, Pesem	97
2. J. Z. Novak: Pravljica o preplašenem tatu	98
3. E. L. Gangl: Godec, Belokrajinska pesem	101
4. Šolska industrija	101
5. Zvončkarji so izgubili mamico...	103
6. Ivan Podržaj: Zlata ribica, Ruska pravljica	104
7. G. Bötticher - P. G.: Mrzli in gorki stric, Ilustriral Mirko Šubic	106
8. Fr. Cvetinovič: Pravljica o zvončkih	108
9. L. M. Škerjanc: Prvi maj, Skladbica za klavir	109
10. Franjo Čiček: Mihec Pihec se baha, Mihec Pihec prodaja jajca, Ilustriral Francè Podrekar	110
11. Ivan Gnezda: Škorčev suknjič	112
12. Vladimir Naglič: Za sončkom okrog sveta	114
13. Začarani čajni kotliček, Japonska pripovedka	115
14. Na klopci, Pesemca s sliko	116
15. Nekaj o kolesih	117
16. F. S.: Mladi črnošolec, 4. Pikova dama ali vražje podobice	118
17. Iz mladih peres, Božo Kokotec: Pomlad	119
18. Pisma Zvončkarjev gospodu Doropoljskemu	120
19. Zastavice za brihtne glavice	Tretja stran ovitka
20. Stric Matic — s košem novic	Četrta stran ovitka

„ZVONČEK“ ni namenjen samo domači mladini, ki ji je že 38 let najboljši prijatelj, zabavnik in učitelj. Vsak mesec mora njegov vabeči glas s sveto materino besedo toplo objeti tudi našo deco v sosednjih deželah, pa v Nemčiji, Franciji, Belgiji, na Nizozemskem, v Ameriki in Argentini. Tretjina slovenskih otrok živi v inozemstvu. Naše geslo je: Mal položi dar, deci na oltar. Starši, učitelji, naročajte „ZVONČEK“ svojim otrokom! Domoljubi, podprite idealno narodno akcijo!

Pokažite in priporočajte »Zvonček« svojim znancem! Nabirajte pridno listu novih naročnikov! Čim večji bo krog »Zvončkarjev«, tem lepša in obsežnejša bo vsebina našega lista!

»ZVONČEK« izhaja v zvezkih vsak mesec (razen julija in avgusta) in stane v naprejšnjem plačilu za vse leto 30 din, za pol leta 15 din, za tretjino leta 10 din.

Posamezni zvezki so po 3 din.

Uprava in uredništvo »Zvončka« sta v Ljubljani, Krakovski nasip 22.

Rešitev ugank, nalog itd. sprejemamo le prvih 14 dni po odpravi vsakega zvezka.

Glavni in odgovorni urednik: Dr. Pavel Karlin

List izdaja in zalaga Konzorcij »Zvončka«, ki mu načelujeta Nilka Potočnikova in Engelbert L. Gangl

Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani (predstavnik Francè Štrukelj)

List s podobami za mladino

Leto 39

*

Maj 1938

*

Štev. 5

Vijolica

*Kaj tako molčēča
sklanjaš se vijolica
k tlom v zeleni mah?
Mar uganko premišljuješ,
ki jo dal je Vesnin dah?*

*Ne sprašuj! Poslušam,
petja slaj okušam
slavčjega.
Glej, molčim, ko poje,
klanjam se po svoje
spevu iz srca.*

Andrej Rapč

Pravljica o preplašenem tatu

Preden Vam začnem pripovedovati tole pravljico, ljubi otroci, vam moram predstaviti gospoda Spiridiona Makovca. Mislite si torej suhega manjšega moža s sivimi lasmi in črnimi naočniki, z visokim, staromodnim ovratnikom in ozkimi hlačami. No, zdaj že veste, kakšen je bil gospod Makovec, po poklicu upokojeni profesor prirodoslovja. Bil je samotarski in raztresen možiček, in zato se menda tudi ni oženil. In ker tudi sorodnikov ni imel, je prenesel vso svojo ljubezen na svoje skromno stanovanje v vrtni vili za mestom. Ah, otroci, ta je skrbel za svoji dve sobici! Takega reda in take čistote morda še niste videli! Zato

pa ga je imelo tudi vse rado: knjige, pohištvo, cvetlice, sploh vsak predmet v njegovem stanovanju. Kako je gospoda profesorja njegova redoljubnost poplačala, o tem vam pove tale pravljica.

Nekoč je bil tih, topel večer. Mesec, ki se je bil čez dan imenitno naspal, je žarel v veseli in sveži svetlobi. Ravno je gledal skozi odprto okno v sobo gospoda Makovca. Ker je gospod profesor pravkar odšel v gledališče, si je mesec mislil, kako lepo tiho je v njegovem stanovanju. Toda mesec je bil daleč, zato se je lahko motil. Ko bi bil malo nižje, bi bil slišal zanimive reči.

»Zdaj smo pa spet za nekaj ur sirote, tovariši,« je dejala stara ura na steni proti oknu. »Pred polnočjo se gospod najbrže ne vrne.«

»Gotovo ne,« je pritrjevalo ogledalo, »ker danes je šel gospod v gledališče. To jaz na njem vselej poznam.«

»Samo da bi mu ugajalo!« je skrbelo mizico s cveticami. »Od srca bi mu privoščila.«

»Kdo mu ne bi privoščil!« je menila preproga. »Saj ga imamo vsi radi.«

»Imamo, imamo,« so klicali predmeti v sobi.

»Gospod je tako dober,« je rekla cvetlična mizica. »Ali ste videli, prijatelji, da mi je prinesel danes spet novo cvetlico?«

»Jaz ne vidim dobro tja,« je dejal tintnik na pisalni mizi, »ker mi koledar zakriva razgled.«

»Samo reci, pa se bom umaknil,« je uslužno odgovoril koledar ter se takoj odmaknil.

»Ah,« je navdušeno zaklical tintnik, »to je lepa cvetlica! Klanjam se, gospodična, ali se vam smem predstaviti?«

»Zelo me veseli,« je zapela cvetlica z visokim glaskom. »Jaz sem, gospod, Zvončnica.«

»Veseli nas,« so kričali vsi predmeti.

»Kakor sklepam iz vaših pogovorov,« je nadaljevala Zvončnica, »se vam tu dobro godi?«

»Ah, krasno, imenitno,« so kričali predmeti drug čez drugega.

»Gotovo boste zadovoljni,« je dodal šopek marjetic v vazi na omari. »Niti na travniku nismo imele toliko sveže in čiste vode, kakor tu. Naš gospod je izvrsten gospod!«

»Res, izvrsten,« je v zboru ponovila vsa soba.

In stoječi obešalnik pri vratih je začel pripovedovati, kako ga je gospod profesor rešil iz brezvestnih rok starinarja. Veste, otroci, to je bil res starinski in zelo lep obešalnik.

»Tiho!« je zdajci zaklicala ura. »Poglejte, kdo gre k nam!«

Vse je takoj utihnilo in oči vseh predmetov so se zazrle proti oknu, skozi katero je lezel v sobo človek s ploščato čepico in temno ruto okrog vratu.

»Kdo je to?« je zašepetala ena marjetica v šopku.

»Ne vem,« je odgovorila vaza, »še nikoli ga nisem videla.«

»Jaz tudi ne,« je dejal svinčnik na mizi.

Vlomilec kajpada tega ni slišal, ker ljudje ne razumejo jezika stvari. Lezel je mirno dalje in že je stal v sobi pri oknu.

»To je pa čudno,« je dejal kipec psa, »tod vendar nihče ne hodi.«

»Za vraga,« se je naglo oglasil poučni slovar, ki je vse vedel, »to bo pač tat!«

»Tat,« so v strahu ponavljali drugi predmeti. Zvončnica je začela bridko jokati.

Tat si je medtem ogledal sobo, ki jo je še zmerom zalivala mesečina. »Lej,« je rekel sam sebi, »dosti čednih stvari je tu. Recimo, tamle na mizici. Take lepe sohice in vazice bi se dale dobro prodati.« In stopal je po prstih proti mizici.

»Branite me!« je strahoma zakričal star vrček. »Že sega po meni!«

»Tu moramo nekaj ukreniti!« je rekla odločno ura na steni. »Ne bomo vendar dovolili, da bi kdo oškodoval našega gospoda. Poskusimo prestrašiti tega nepridiprava!«

In vzlic temu, da je bilo šele pet minut pred polenajsto, je začela ura glasno biti.

Tat se je prestrašen obrnil pri prvem udarcu.

»Preklicana ura!« mu je odleglo. »Takole me prestrašil!«

»Rekel je: preklicana ura,« je dejala ura. »Vi ste to čuli, prijatelji. No, le počakaj, nesramneži!«

In začela je znova biti. Dvanajst udarcev naglo zapovrstjo, potem pa spet na novo.

»Vrag!« je zaklel tat. »Kaj je s to uro? Bo še koga priklicala!«

Prijel je za nogo stol, ki je stal pri mizici ter hotel mahniti po uri. Toda stol je videl njegovo namero, iztrgal se mu je iz roke ter mu skočil z vso močjo na nogo.

»Aul!« je zatulil tat in začel plesati od bolečine.

»Izvrstno,« je hvalila preproga. »In zdaj pazite!«

Ravno, ko je vlomilec stal na eni nogi, je zdrsnila preproga nekoliko po tleh. Tat se je prevrnil, kakor je bil dolg in širok. Z glavo je butnil naravnost v omaro.

»Zdaj pa spet jaz,« je rekla omara. In ko se je tat pobiral s tal, ga je z vrati pošteno usekala po nosu.

»Preklicano!« je zasikal. »Kaj se danes godi z menoj?«

»In to še ni vse,« je rekla vaza na omari. »Napijte se najprej,« je svetovala marjeticam, »potem se pa držite!« In ko so marjetice to storile, se je vaza nagnila in zilila vso vodo tatu za ovrtnik.

Odskočil je in groza ga je obšla. »Tole je zaklet kraj,« je rekel prestrašen in sklenil oditi. Toda zdaj se je začel šele pravi direndaj. Komaj je prišel k oknu, se mu je zastor ovil okrog noge in ga vlekel do vrat. Tam pa je že čakal starinski obešalnik, pripognil se je, zgra-

bil tata za hlače ter ga vrgel k pisalni mizi. Na to so bila pripravljena že vsa peresa in so se koj usula na nezaželenega gosta. Tat je začel od strahu kričati. Ampak to mu ni nič pomagalo. Komaj je vstal, že ga je ugriznil kipec psa. Tako se je tat metal sem in tja, in vse ga je teplo, suvalo, brcalo, ščipalo, bodlo, klofutalo. Slednjič se je ves raztrgan in z modrimi podplutbami po telesu privlekel k oknu, skočil ven in bežal tako hitro, da se mu mesec ni mogel načuditi.

»To smo mu dali, prijatelj!« je rekla stara omara, zapirajoč vrata.

»No, ta jih je pa skupil,« je pri-trjevala preproga. »Ampak mi smo tudi zamazani in v neredu,« je dodala, zroč na umazane stopinje, ki jih je pustil tat na njej.

»Moramo spet vse urediti,« je rekla ura odločno. »Gospod bi se ustrašil, ako bi nas našel takole.«

»To je res,« so pritrdili predmeti ter se začeli naravnovati, oprasha-vati, čistiti, loščiti ter seliti vsak na svoj prostor. Odnokod iz kota je priskakljala smetišnica z metlo, iz predalov omare so skočile krtače in plesale po preprogi, po zastorih in po vsem pohištvu. Kmalu je bilo vse v najlepšem redu. In bil je že čas. Komaj se je poslednje pero vrnilo na svoje mesto, že je zaškripal ključ in gospod Spiridion Makovec se je vrnil žarečega obraza iz gledališča.

Prižgal je svetilko, slekel suknjo, jo lepo obesil na obešalnik ter zadovoljno pogledal po sobi.

»Lepo je bilo v gledališču,« je pravil, »ampak tukaj je še lepše.«

In zadovoljen je sedel v svoj naslanjač, ki ga je takoj mehko objel.

Toda nenadno je gospod profesor vstal in stopil k omari.

»To je čudno,« je dejal, »saj sem dal marjeticam polno vazo vode danes opoldne. I, no, popile so jo, dam jim nove, če so tako žejne.«

In nalil je polno vazo čiste, hladilne vode. Marjetice so se hvaležno potopile vanjo.

»Toda vzlic temu je čudno,« je razumoval gospod profesor in si natančno ogledoval lepe, bele cvetke. »Skoraj bi bilo dobro, napisati o tem članek za 'Zvonček'.«

Sedel je torej k mizi in začel pisati:

»Koliko vode porabijo marjetice. Napisal Spiridion Makovec.«

GODEC

*Bošček Jurič, kje so gosle glasne,
da poskočno pesmo zaigrajo?*

*Lok i drugemu po strunah prasne,
a vsi tako skup ko ti ne znajo.*

*Hajde, mojster, sviraj nam veselo,
da nas bo polešilo, ogrelo!*

*Od Treh far preneslo te je morje
nekam daleko do San Franciska,
ondí teže se za kruhek orje
i drugača frula ondí piska.*

*Dom je dom, tu napor je igrača,
tu i debelača je pogača.*

*Didl, dudl — lok je več naglušen,
treba malo pravega mazila,
glas je do dna v grlu več posušen;
če bi se majolika natila,
bilo vale bi vse praf i zdravo:
rašтво šlo bi v grlo, lok i glavo.*

*I še v noge bi ko spak vudrilo,
da bi korak lahek bil i prožen,
potlej bi i kolo se odvilo,
obлак brig razbežal se nadložen —
zidanica, le odpehni duri,
Juriču pod petami zakuri!*

*Kaj nam če vse daleko, neznano,
ako Boščeva nam struna brenka!
Srce vsako v radost naterano
je ko tolar zvrhano od žpenka:
Da poživi naša domačija!
Sin jo vari, Jože i Marija!*

E. L. Gangl

Šolska industrija

Šola ni samo zadeva učencev in učiteljev, torej učenja in poučevanja, temveč tudi važna gospodarska panoga. Da je lahko postal šolski obisk vsesplošen, je bilo predvsem treba vso obilico predmetov, ki jih potrebujemo v šoli, z

izdelovanjem v velikih množinah (v tovarnah) kolikor mogoče poceniti.

Papir je prišel na poti skozi Japonsko, Srednjo Azijo in Arabijo v Sicilijo (takrat so gospodarili v tej deželi divji Saraceni), kjer je bila ustanovljena v mestu Fabriano prva tovarna za papir. Tudi samostani so porabili v srednjem

veku veliko papirja in so ga morali izdelovati s pomočjo posebnih mlinov za papir. S takim mlinom, v katerem so mleli cunje, je izdelal en delavec v desetih urah 40 kg slabega cunjastega papirja. Stroji so bili polagoma tako izpopolnjeni, da je l. 1911. napravil en delavec že 2500 kg papirja v 24 urah, torej 25 krat več kakor v poznem srednjem veku. Današnja proizvodnja je še dosti večja in le njej se moramo zahvaliti, da stane šolski zvezek samo en dinar ali pa še manj.

Pisalno orodje prejšnjih časov je bil klinček iz trsja, kamenček in voščena tablica. Stari Egipčani so uporabljali za pisanje stebila iz bičja. Pisanje je bilo takrat opravilo sužnjev. Dolga stoletja je trajalo, da so smatrali lepoto pisave za osebnostni izraz piščega in da so pričeli ljudje sami pisati. S klinčki iz trsja in z gosjimi peresi je pisal tudi naš Prešeren. Alojzij Senefelder, izumitelj tiska na kamen ali litografije, je izdeloval peresa za pisanje iz jekla urinih peres, bila pa so še zelo krhka in so se kaj rada zatikala. Na Angleškem so pozneje pogruntali način, kako je treba jeklene ploščice s segrevanjem v močnem ognju napraviti mehke in kako jih je treba rezati in s posebno šampiljko iztolči obliko peresa. Prva nemška tovarna za peresa je bila ustanovljena šele l. 1856. Še preden so začeli tovarniško izdelovati jeklena peresa, je že krožilo po svetu polnilno pero, ki je bilo napravljeno iz gosjega peresa, pa se zaradi nedostatkov in zbog kratkotrajne trpežnosti ni moglo uveljaviti.

Tudi svinčnik je otrok 19. stoletja. V srednjem veku so pisali s svinčenimi konicami, odtod ima svinčnik tudi svoje ime. Današnji svinčnik pa nima s svinčnem

nobenega opravka več. Njegova domovina je daljna Birma (Zapadna Indija), kjer so ga poznali že v 15. stoletju. Na novo je pa svinčnik izumil Francoz Jacques Conté okoli leta 1790. Ta mož je zmešal grafitni prah, ilovico in različne druge klejaste snovi in oblikoval to gmo to v obliko tankih paličic. Ko so se te paličice strdile, jih je vdelal v les. To delo opravljajo danes čudovito izmišljeni stroji v tvornicah za svinčnike. Današnja moderna tovarna je zmožna izdelati v enem dnevu bajno število svinčnikov. Za izdelavo se uporabljajo le najboljše snovi in dolgoletno izkustvo.

Kako nesrečni bi bili, če ne bi imeli in poznali radirke. Pa jo tudi dolgo časa niso poznali! Znameniti učenjak Priestley je šele l. 1772. po naključju spoznal, da lahko z gumijem odstranjujemo svinčene madeže s papirja. (Glej članek v 3. številki »Zvončka«, str. 65.)

Tu š so nekoč izdelovali iz saj, črnilo je bilo pa narejeno iz bukovih šišk. Barve za slikanje (vodne barve) so izdelovali spočetka iz različnih vrst zemlje in iz rastlinskih in živalskih sokov. Danes izdelujejo te šolske potrebščine v ogromnih množinah v velikih tovarnah in prav radi tega so ti predmeti tako poceni. Pa vendar tiči veliko znanja in poskusov v izdelovanju neznatne vodne barvice v obliki gumba, kakor je n. pr. ultramarinmodra barva. Ti posrečeni poskusi so napravili pravcati industrijski preobrat in omogočili, da ni bilo treba več uvažati dragega indiga (neke barvne rastline iz Indije), iz katerega so prvotno izdelovali barvo ultramarin. Danes pridobivajo to barvo s močnim segrevanjem sode, ilovice in oglja. Kdo bi si mislil kaj takega o ponižnih barvicah v pločevinasti škatlici!

Zvončkarji so izgubili mamico . . .

»V tujini, gospa, Ti bom slavo oznanjal in — Bog daj — še v dolgo življenje pozvanjal . . .« Tako je naš list v 2. letošnji številki zapel ob 70 letnici zaslužne načelnice konzorcija »Zvončka« gospe Franje Tavčarjeve. Želja slovenske dece, ki so se ji pridružili tudi nešteti naši zamejčki in izseljenčki, katerim »Zvonček« vsak mesec od ljubelega doma prinaša pozdrave, pa se — žal — ni izpolnila. Že 7. aprila je prenehalo biti zlato srce te največje slovenske žene, častne dvorne dame, voditeljice našega ženstva, odlične socialne in prosvetne delavke, dobrotnice bolnikov, starčkov in siromakov ter iskrene prijateljice mladine.

Po dolgih desetletjih neumornega, vzornega dela, ki je bilo vse posvečeno samo napredku in blaginji naroda ter lajšanju človeške bede, je blaga gospa na Cvetno nedeljo našla v pomladno ozaljšani Poljanski dolini, na vrtu svojega gostoljubnega gradiča Visokega, ob ljubljennem soproggu, slovenskem pisatelju in politiku dr. Ivanu Tavčarju, svoj poslednji tihi dom.

K temu domu bo zdaj v iskrenih mislih romala slovenska deca, svečano obljubljač svetlemu spominu velike pokojnice, da bo hvaležno ostala zvesta vsem idealom, za katere je tako bogato živela in se tako neustrašeno borila ta nepozabna naša mamica . . .

Visoška gospa na poslednji poti skozi rodno Ljubljano. — Spreddaj venec Nj. Vel. Kraljice z napisom: »Svoji dvorni dami — Marija«. Za njim nosilec pokojničinih visokih odlikovanj. Pogrebnihi svečanosti se je udeležila ogromna množica žalujočega občinstva.

Zlata ribica

(Ruska pravljica)

Na otoku Bujanu sredi morja je stala majhna stara koča. V koči sta živila ded in babica. Bila sta zelo siromašna. Ded si je spletel mrežo, s katero je lovil ribe. Tako si je služil vsakdanji revni kruh.

Nekoč je ded vrgel svojo mrežo v morje in jo začel vleči. Mreža se mu je zdajci zdela tako težka, da jo je komaj vlekel. Ko jo je izvlekel na suho, je pogledal vanjo. Toda mreža je bila — prazna. Slednjič je zagledal v njej eno samo ribico, in še ta ni bila navadna — ampak zlata.

Ribica ga je prosila s človeškim glasom: »Nikar me ne vzemi, ded, ampak spusti me v morje. Poplačam ti. Kar želiš, bom storila.«

Ded je pomislil, nato je pa rekel: »Ničesar ne potrebujem od tebe, pojdi nazaj v morje!«

Ko je to izgovoril, je vrgel ribo v morje ter se vrnil domov. Babica je vprašala: »Je bil bogat lov?«

Ded je odgovoril: »Ujela se je ena sama zlata riba, pa sem še to vrgel nazaj v morje. Riba me je lepo prosila. Spusti me, je rekla, v morje. Hvaležna ti bom. Karkoli želiš, to bom storila. Ribica se mi je zasmilila. Ničesar nisem zahteval od nje. Spustil sem jo.«

»Ah, ti stari bedak, v roke ti je silila velika sreča, ti je pa nisi znal prijeti!« Babica se je razjezila in začela zmerjati deda od jutra do večera. Neprestano mu je ponavljala: »Prosil bi jo vsaj kruha! Kmalu ne bo niti skorjice, kaj ne ki boš potem jedel?«

Ded je ni mogel več poslušati. Šel je k zlati ribici po kruha. Ko je prišel do morja, je zavpil z močnim glasom: »Ribica, ribica, ostani z repom v morju, pokaži mi samo glavo!« Riba je priplavala do brega in rekla: »Kaj bi rad, star-

ček?« — »Babica se je razjezila in me nagnala po kruha!« je odgovoril ded. In riba je dejala: »Pojdi domov, pri vas je dosti kruha!« Starec se je vrnil in vprašal babico: »No, babica, ali je dovolj kruha?« — »Kruha je zadosti, toda glej nesrečo. Čeber se je razpočil in zdaj ne morem nikjer prati. Pojdi k zlati ribici in jo prosí za nov čeber.«

Ded je šel k morju: »Ribica, ribica! Ostani z repom v morju, pokaži mi samo glavo!« Riba je prije priplavala: »Kaj bi rad, starček?« — »Poslala me je babica, da poiščem nov čeber.« — »Dobro, dobila bosta čeber.« Komaj se je ded vrnil domov, je stopila babica na prag in ga nagnala: »Pojdi k zlati ribici in jo prosí, naj nama se-zida novo kočo. V tej ne moreva več prebivati, saj se že podira!«

Ded je šel k morju: »Ribica, ribica, ostani z repom v morju, pokaži mi samo glavo!« Riba je priplavala, ostala z repom v morju, pokazala samo glavo in vprašala: »Kaj bi rad, starček?« — »Sezidaj nama novo kočo. Babica me zmerja in mi ne da miru. Noče, pravi, živeti v stari koči, ki že razpada.« — »Ne bodi žalosten, starček! Pojdi domov in moli Boga! Vse bo storjeno.« Ko se je ded vrnil, je videl na dvorišču novo hrastovo kočo z izrezanimi okraski. Starka mu je prihitela naproti še bolj jezna nego prej ter ga ozmerjala: »Ah, ti stari bedak, dobil si kočo in zdaj meniš, da je stvar rešena! Ne! Pojdi k ribici in ji povej, da nočem biti več kmetica, ampak vojvodinja, kateri se ljudje klanjajo do pasu in se ji pokoravajo!«

Ko je ded prišel k morju, je zavpil z močnim glasom: »Ribica, ribica, ostani z repom v morju, pokaži mi samo glavo!« Priplavala je riba, ostala z repom v morju, pokazala le glavo in vprašala: »Kaj bi rad, starček?« Ded je odgovoril: »Babica mi ne da miru. Popolnoma je znorela. Noče biti več kmetica,

ampak vojvodinja!« — »Dobro, pojdi domov in moli Boga. Vse bo storjeno!« Starec se je vrnil in videl, da stoji namesto kočice kamenita trinadstropna hiša. Po dvorišču tekajo služabniki, v kuhinji ropotajo kuharji, babica pa sedi v dragoceni škrlatni obleki na visokem stolu in zapoveduje. Ded jo je prijazno pozdravil: »Pozdravljena, žena!« Starka je velela: »Ti neroda, kako moreš mene, vojvodinjo, imenovati svojo ženo! Hej, služabniki, odvedite tega kmeta v hlev in ga dobro premikastite!« Takoj so prihiteli ljudje, prišli deda za jopič in ga odvedli v hlev. Tam so ga hlapci počastili z bičem, da je komaj stal na nogah. Potem je starka postavila deda za služabnika ter ukazala, naj mu izroči metlo, hrano pa naj dobiva v kuhinji. Dedovo življenje je bilo, odslej težko. Vse dneve je moral pometati dvorišče.

Kmalu se je babica naveličala novega življenja. Poklicala je k sebi deda in mu naročila: »Pojdi, stari bedak, k zlati ribici in ji reci, da nočem biti več vojvodinja. Cesarica hotem biti!«

Ded je prišel k morju: »Ribica, ribica! Ostani z repom v morju, pokaži mi samo glavo!« Zlata ribica je priplavala: »Kaj bi rad, starček?« — »Moja žena je še bolj ponorela! Noče biti več vojvodinja, ampak cesarica!« — »Pojdi domov in moli Boga! Vse bo storjeno.« Starec se je vrnil domov in zagledal visoko palačo z zlato streho. Po dvorišču so se sprehajali stražniki s puškami, zadaj je bil velik vrt, pred palačo pa je bilo zbrano vojaštvo. Starka je stopila na balkon v spremstvu generalov in plemenitašev, da prisostvuje veliki paradi. Bobni so razbijali, godba je igrala, vojaki pa so kričali: hura!

Babica se je kmalu naveličala tudi tega življenja. Ukazala je, naj poiščejo starca in ga pripeljejo pred njeno veličanstvo. Po dolgem iskanju so ga našli in privedli pred

cesarico. »Pojdi, stari bedak,« je rekla starka, »k zlati ribici in ji reci, da nočem biti več cesarica, ampak morska vladarica, kateri se pokoravajo vsa morja in vse ribe.«

Ded je šel s težkim srcem k morju in zaklical: »Ribica, ribica! Ostani z repom v morju, pokaži mi samo glavo!« Toda zlata ribica se ni prikazala. Starec jo je poklical spet. Ribice ni bilo. Ko jo je poklical tretjič, je morje zašumelo in se vzvalovilo. Do zdaj je bilo sinje in bistro, nenadno pa je potemnelo. Riba je priplavala k bregu: »Kaj bi rad, starček?« — »Babica noče biti več cesarica, ampak morska vladarica, da zavlada nad vsemi morji in ribami!« Ribica ni odgovorila. Vrnila se je v morsko globino.

Ko se je starec vrnil, ni mogel verjeti lastnim očem: o palači ni bilo več sledu. Na njenem mestu je stala majhna stara kočica, v njej pa je sedela babica v raztrgani obleki. Oba sta začela živeti svoje staro življenje. Starec je spet lovil ribe, toda nikoli več se mu ni posrečilo, da bi ujel zlato ribico.

IV.

NOVO LETO, MLADO LETO,
 V ZARJE NASIH ŽELJ ODETO!
 V VSAKI PAMETNI DRUŽINI
 SO OD NEKDAJ ŽE EDINI,
 DA NA TA POMEMBNI DAN
 NAJ SE PEČE TOLST PURAN.
 »JUTRI MORAS ZGODAJ VSTATI,«
 JE VELELA NIKCU MATI,
 »DA ZA SLAVNOSTNO KOSILO
 NESEŠ STRICU POVABILO.«
 NIKO ZGODAJ ZJUTRAJ VSTANE,
 MANE SI OČI ZASPANE,
 NAGLO SE NATO OKRENE,
 NOVI SUKNJIČ SI ODENE,
 KUČMO SI NATAKNE NOVO
 TER GRE SPOROČIT V TRNOVO,
 DA PURANČEK IN POTICA
 ČAKATA DOMA NA STRICA.
 A PRED VSEM IN PRAV IZREČNO,
 DA MU VOŠČI LETO SREČNO.
 — ZUNAJ SILEN MRAZ PRITISKA,
 SNEG HREŠČI IN BURJA PISKA.
 HITRO, HITRO, NIKEC MALI,
 DA UBRANIŠ SE ZMRZALI!
 LICA SO TI ŽE ZATEKLA,
 UHLJI TRDI KOT IZ STEKLA,
 NOSEK RDEČ JE IN SKELEČ,
 NOG PA SPLOH NE ČUTIŠ VEČ.
 NIKO JADRNO STOPICA,
 DA BI PREJ PRIŠEL DO STRICA.
 ZDAJCI JE DOSPEL DO HIŠE. —
 STRIC PRI OKNU POT SI BRIŠE

GOLOGLAV IN GOLOROK.
»ZDRAVO, STRICEK!« — DĚ OTROK.
STRIC PRIJAZNO SE NASMEJE:
»VSTOPI BRŽ! — TU JE TOPLEJE.«
NIKO VSTOPI, A ZAPAZI,
DA GA V SOBI SE BOLJ MRAZI.
»KUČMO Z GLAVE, SUKNJO STRAN,
NIKEC, DA NE BOŠ BOLAN!
LE POSLUŠAJ: SLABO SLUŽI
ZDRAVJU, KDOR SE POMEHKUŽI.
A NAJPRVO IN NAJPRED
ČAŠO VODE — TO JE MED!
BOLJŠA JE KOT ČAJI VROČI,«
REČE TER MU JO NATOČI.
ČUDEN JE TA STRICEV MED,
PRAZEN IN HLADEN KO LED.
NIKCU STRAŠNO SE UPIRA,
PA UBOGA IN POŽIRA.
»DOBRO, ZDAJ PA K MENI SEDI
IN PO VRSTI VSE POVĚDI,
KAJ OD SVOJE DOBRE MAME
LEPEGA PRINASAŠ ZAME?«
NIKO PRAVI VSE PO REDU,
O VOŠČILIH IN OBEDU,
O PURANU IN PŮTICI,
VSE LEPO RAZLAGA STRICI.
SREDI STAVKA PA UTIHNE,
SKREMŽI SVOJ OBRAZ — IN KIHNE.
KIHA, KIHA BREZ PRESTANKA,
DOKLER SAPE MU NE ZMANJKA.
»TI PA KIHAAŠ KOT ZA STAVO,«
REČE TINE. »TO JE ZDRAVO!
— ZDAJ PA ZOPET SE OPRAVI,
PA DOMA LEPO POZDRAVI
IN POVEJ, DA NA KOSILO
RAD SPREJEMAM POVABILO!«
NIKO Z MOTNO, TEŽKO GLAVO
POSLOVI SE: »STRICEK, ZDRAVO!«
HITRO JO DOMOV POPIHA,
SPOTOMA PA KIHA, KIHA,
KER ZA NOVOLETNI DAR
JE UJEL POŠTEN KATAR.

* * *

(Prosto po G. Böttcherju — P. G.)

Pravljica o zvončkih

Živela je nekoč mati z očetom in imela sta hčerko. Niti ne vem, kako ji je bilo ime. Bila pa je ljubka in nežna tako, da so se starši bali, da jim ne bi zbolela. Ko je bila že večja in je znala že govoriti, je res zbolela. Najprej je samo pokašljevala, potem je dobila hud nahod in slednjič je morala leči. Mati jo je zavila v kožuhovine, zakaj takrat ljudje še niso imeli pernic in odevi, in ji je kuhala vsakovrstna zelišča, ki jih je bila poleti nabrala v gozdu. Toda deklica dolgo ni ozdravela. V neki noči se je je lotila vročica in deklici se je bledlo. Mati je sedela pri njej in poslušala veter, ki je zunaj tulil. Deklica je govorila o pomladi, o soncu, o pojočih ptičkih, o žuborečih potočkih in o vsem lepem, kar imate, otroci, tako radi. Zunaj pa je ležal sneg, potoki so bili zamrzli, ptički niso peli in sonce je bilo hladno.

Tedaj je rekla deklica: »Mama, prinesi mi šopek cvetlic. Sanjalo se mi je o njih, ko sem spala. Imele so glavice bele ko sneg in nežne kakor krilca hroščkov. Mislim, da bi ozdravela, če bi mi jih prinesla. Gotovo rastejo nekje, saj se mi je sanjalo o njih.«

Mati je dejala: »Ah, ljubi otrok, kje naj dobim cvetlice, ko je zunaj mraz in ves svet pod snegom?«

»To je žalostno,« je vzkliknila hčerka. »Mislim, da bom umrla, ko mi ne moreš prinesiti teh cvetlic.«

Materi se je trgalo srce.

Deklici je padla glavica na blazino. Njene velike oči so žarele in vse telo ji je bilo vroče kakor ogenj. Mati jo je zavila v mrzlo rjuho ter ji božala plave laske. Ko je hčerka zaspala, je mati slišala, kako šepetče v sanjah:

»Cvetlice, mamica, pojdi ponje, da ne umrem!«

Mati se je oblekla in odhitela v temno zimsko noč. Vedela je sicer, da cvetlic ne bo našla, toda ni mogla več gledati umirajoče hčerke. Tekla je k bližnjemu gozdu, pokleknila v sneg in bridko jokala. Debele, vroče solze so padale na sneg. Nad glavo ji je hreščalo drevje, veter je tulil, materi je od bolesti pokalo srce. Ko se je izjokala, se je vrnila domov. Pri speči hčerki je sedel oče, ki se je medtem zbudil in vstal.

»Kje si bila?« je vprašal mater.

»Izjokat sem se šla v gozd.«

»Pojdi v posteljo, da se naspíš, bom že jaz bedel do jutra. Morda nama vendar ozdravi.«

Mati je legla, a dolgo ni mogla zaspati. Zdaj pa zdaj je dvignila glavo in videla je zaskrbljeni očetov obraz, ki se je sklanjal nad bolnim, mirno spečim otrokom.

Do jutra se je veter polegel. Ko se je deklica prebudila, je vprašala:

»Mamica, kje so tiste cvetlice? Jih nisi našla?«

Mati je žalostno odkimala.

»Meni pa se je sanjalo, da si jih trgala pod gozdom. Mamica, pojdi pogledat, morda so zrasle čez noč.«

Mati je vedela, da je vse zaman, pa se je vendar oblekla in šla, samo da bi potolažila hčerko. Ko je prišla h gozdu, ji je skoraj srce zastalo v prsih. Pod drevjem se je raztalajal sneg in tam, kjer se je pokazala zemlja, so zrasle nežne, drobne cvetke, glavice so imele bele ko sneg. Bili so zvončki. Mati kar ni mogla verjeti, a bilo je res tako. Povsod, kamor so bile padle njene solze, so zrasli zvončki.

Brž jih je natrgala in povezala v šopek ter hitela domov. Deklica je od veselja zakričala ter segla z bleddimi rokami po zvončkih.

In ta dan je začelo zopet greti sonce in na večer je zapela ptica v gozdu. Pa je prišla pomlad, sneg je skopnel, potočki so zažuboreli in deklica je ozdravela.

Odsihmal rastejo zvončki zgodaj spomladi in cveto vse do danes.

PRVI MAJ

Klavir

Živažno

The musical score is written for piano (Klavir) and is marked 'Živažno' (Lively). It consists of six systems of two staves each. The key signature has one flat (B-flat). The time signature is 4/4. The score includes various musical notations such as notes, rests, beams, and dynamic markings like 'p' (piano) and 'f' (forte). There are also fingerings indicated by numbers 1 through 5. The piece ends with a double bar line and repeat dots.

FRANJO ČIČEK:

Mihec Pihec

MIHEC PIHEC SE BAHA

PRI MIHČEVIIH NI BILO BOG VE KAKŠNE BOGATIIJE, VENDAR SO SE RADI POHVALILI, KAJ IMAJO VSE. JABOLKO NE PADE DALEČ OD DREVEŠA, PRAVI PREGOVOR, IN RES TUDI MIHEC PIHEC JE BIL BAHAC. KO JE BIL STAR TRI LETA IN MU ŠE NI BIL DOVOLJ RAZVEZAN JEZIIČEK, JE BIL NEKOČ NA OBISKU PRI STRICU V SOSEDNJI VASI. STRIC GA JE GNAL V HLEV, KJER MU JE KAZAL VOLE, KRAVE, ZAJČKE, TELIIČKE, KOKLJE IN PIŠČANCE, SPLOH VES ŽIVZAV V IN OKOLI HIŠE. SE JE MIHEC HOTEL POHVALITI, KAJ IMAJO VSE DOMA, PA JE ZAČEL:

»MINGA MANGA (MI IMAMO) KLAVO, ŠIIČA, KULE, GAGO, LACO, MACO, TACO. MINGA MANGA VEČ.«

STA ŠLA S STRICEM V SADONOSNIK, KJER SO SE RDEČILE ZRELE ČEŠNJE. MIHČEVI DOMA SPLOH NISO IMELI ČEŠENJ, ZADNJIČ JIH JE PRINESEL OČE ZA MIHCA OD ŽUPANA, VENDAR SE JE ZDAJ MIHEC SPET ODREZAL: »MINGA MANGA VEČ.«

GRESTA DALJE S STRICEM PO POLJU, KJER STA GLEDALA STRIČEVE NJIVE. MIHCU JE BILA STRIČEVA BOGATIIJA PREMAJHNA, ZOPET MU JE POVEDAL: »MINGA MANGA VEČ.«

KRAJ CESTE JE SEDEL OBČINSKI REVČEK BLAZON IN SI OTEPAL UŠI. SKRIVAJ JE STRIC POBRAL ENO, MRCINA JE LEZLA PO CESTI KAKOR GOSPA NA IZPREHODU, POLOŽIL JE UŠ NA DLAN TER JO POKAZAL MIHCU REKOČ:

»TAKOLE ŽIVALCO PA IMAMO PRI NAS SAMO ENO.«

MIHEC SE JE OŠABNO RAZKOŠATIL IN DEJAL:

»MINGA MANGA VEČ!«

MIHEC PIHEC PRODAJA JAJCA

VEČ LET POZNEJE JE NABASALA NEKEGA DNE MIHČEVA MATI POLNO KOŠARO JAJC TER SE ODPRAVLJALA Z NJIMI NA TRG. MIHEC PIHEC JO JE LEPO PROSIL, ČE SME ZRAVEN IN DA BO

PRIDEN KAKOR ŠE NIKOLI. GA JE VZELA DOBRA MATI S SEBOJ IN PRIŠLA STA NA TRG. NA TRŽNI MIZI STA RAZVRSTILA JAJCA NA DVA KUPA. BILO JE NAMREČ NEKAJ NATRTIH JAJC, KI SO PRIŠLA NA POSEBEN KUPČEK, DOČIM SO ZAVZELA CELA JAJCA VELIK KUP. MATI JE DOLOČILA CENO: CELA JAJCA 1 DIN KOMAD, NATRTA PA 50 PAR, IN PRIČELA SE JE KUPČIJA, KAKOR NA SVETE KATARINE DAN.

»GOSPA, MILOSTIVA, GOSPODIČNA, LEPA JAJCA IMAM!« JE VPILA SKRBNNA MATI NA MIMOIDOČE. SO SE USTAVILE NEKATERE GOSPODINJE IN KUHARICE. MOTRILE SO JAJCA KAKOR KOLUMB AMERIKO IN SO PRIŠLE BRIHTNE ŽENICE DO ZAKLJUČKA, DA JE BOLJE KUPITI NATRTA JAJCA PO 50 PAR KAKOR PA CELA PO DINARJU. KMALU JE ZMANJKALO NATRTIH JAJC, DOČIM JE OSTAL KUP CELIH NEDOTAKNJEN.

TAKRAT SE JE PRIČEL MIHEC NEKAJ CMERITI, DA JE LAČEN IN DA MU JE SLABO. JE SLIŠALA DOBRA MATI TO TUROBNO PREPEVANJE, PA JE DEJALA MIHCU:

»MIHEC, LEPO PAZI NA JAJCA IN ČE KDO KUPI, VEŠ, DINAR ZA ENO. HITRO SE VRNEM, SAMO ŠTRUCO IN KLOBASO BOM KUPILA, DA NE BOŠ LAČEN IN DA TI NE BO SLABO!«

»DA, MAMA, DA,« JE VZKLIKNIL SREČNI MIHEC, KO JE SLIŠAL O ŠTRUCI IN KLOBASI, TER JE BIL NA MAH ZDRAV KAKOR RIBA. JE ODŠLA MATI. PRISTOPILA JE DEBELA KUHARICA, PO ČESNU IN ČEBULI JE DIŠALA, PA JE VPRAŠALA »TRGOVCA« MIHCA:

»ČUJ, FANTEK, KAJ NIMAŠ VEČ NATRTIH JAJEC?«

»O ZLAHTNA GOSPA,« JE DEJAL BREZSKRBNNO MIHEC, »NIMAM JIH VEČ, RES DA NE. PA TO NI NIČ. TO LAHKO NAREDIM TAKOJ.« IN JE PRIČEL TRKATI Z JAJCI PO MIZI, DA JE BILO VESELJE TER SO BILA KMALU VSA JAJCA NATRTA. JE BILO MIHCU STRAŠNO ŽAL, DA JIH NI VEČ.

»TI SI PA RES BRIHTEN DEČKO,« JE DEJALA DEBELA KUHARICA IN POKUPILA VSA JAJCA.

KO SE JE VRNILA MATI S ŠTRUCO IN VROČO KLOBASO, JE VPIL MIHEC ŽE OD DALEČ:

»HOJ, MATI, VSA JAJCA SEM PRODAL. TU JE DENAR! VESTE, MATI, VI NE ZNATE PRODAJATI. VSA JAJCA JE TREBA PREJ NATRETI, POTEM POKUPIJO GOSPE VSE. CELIH NE MARAJO.«

GA JE MATI GLEDALA DEBELO, PA SE JE PONOVRNO ODREZAL MIHEC: »DA, DA, JAZ SEM PA POGRUNTAL, ZAKAJ. VESTE, MATI, POTEM SE GOSPEM DOMA NI TREBA TOLIKO MUČITI, DA BI STRLE JAJCA, KO SO ŽE PREJ NATRTA. SAMI PRAVITE, DA GOSPE NE MARAJO TEŽKEGA DELA. TO JE TISTO.«

ZDAJ JE RAZUMELA TUDI MATI IN JE VESELA VZKLIKNILA: »MIHEC, OJ MIHEC, TI ZLATI MOJ MIHEC! ZDAJ SELE VEM! KDO BI SI MISLIL, DA IMAM TAKO PAMETNEGA SINA?«

(DALJE PRIHODNJIC)

Ivan Gnezda

Škorčev suknjič

To se je zgodilo v davnih, davnih časih. Takrat za kralja Baja, ko si lahko kupil, kakor je pravila babica, celo ovco za petdeset par. V tistih časih niso delali hiš iz betona, jekla in stekla, ob cestah niso brnele telefonske žice. Če bi bil človek ta čas srečal avtomobil, bi se bil prekrizal pred vozom brez konj, kakor pred strašilom.

V teh časih je živel v Laščah zidar Belič. Bil je star, a vesel in zadovoljen mož. V mladih letih si je postavil na kraju gozda hišico, prikupil nekaj polja ter lepo živel s svojo ženo Meto.

»Dovolj sem se nagaral, tudi malo denarcev sem si prihranil. Polje in gozd naju bosta živela, mnogo ne potrebujeva, delo prepuščam zdaj mlajšim!« je pravil Belič.

Ob lepih dneh je posedal stari zidar na dvorišču ali na vrtu ter poslušal ptičje petje. V dolgih letih se ga je naučil razumovati, ker so na vrtnem drevju in plotu rade sedele sinice, penice, liščki in čizki, kosi in škorci.

»Radi bi malo zobali, kajne?« Belič je segel v žep ter natresel predse pest semen in jedrc. Takoj so mu bili gostje pred nogami. Po gostiji so sedli spet na plot. Lišček je rad sédel Beliču na ramo, čizek na prevrnjeno skledo, škorec pa je počenil zidarju na koleno.

»Kaj je novega v gozdu in na polju?« je vprašal starček. Vsak kljunček je začel ščebetati, a vse je preglušil škorec. Takrat je imel še čisto črn, kovinskomodro lesketajoč se suknjič brez belih lis ter je bil nanj zelo ponosen. Razkričal se je in povedal vse, pa naj je bilo dostojno ali ne: da se je lišček sprl zaradi mušice s tresorepko, da je v grličnem gnezdu spet eno jajčece več, da ima veverica Rjavčica sedem čednih stanovanj z jedilnimi shrambami, pa vendar ni vzela pod streho revne sorodnice.

Beliču je bil škorček blebetaček všeč. Naredil je iz kosa starega debela čedno hišico z oknom in vhodom proti vzhodu sonca ter jo ponudil škorcju. Le-ta se je nekaj časa obotavljal, toda hišica mu je ugajala.

»Dobro, bom pa stanoval pri tebi!« je dejal naposled ter brž odletel na polje in v gozd. »Selim se! Belič mi je naredil hišo, kakršne še niste videli!«

Ptiči so prišli na obisk, se čudili in hvalili, škorec pa je ponosno vrtel svojo glavicjo. Kmalu je začel hoditi za Beličem celo v sobo, si odkavsnil od psega, kar mu je dišalo, ter se učil človeških besed. Bilo je spomladi, pred velikonočnimi prazniki. Belič se je pripravljaj, da bo pobelil svojo hišo. V vedrici je razmešal apno in modrilo. Stara Meta je prišla na dvorišče in za njo je skakljaj škorec. Malobesedna Beličeva žena se je ozrla na lišo, katero je pustil na zidu možev

čopič, in rekla: »Manj modrila!« ter se je vrnila v hišo. Belič je prenesel pipo iz enega kota ust v drugega, si vzravnal hrbet in pridel v vedrico malo mleka in apna. Spet je naredil belo

stopila iz hiše in se je čudila, zakaj se je mož zadržal nad njo: »Pa si pobeli hišo sama!«

»Kaj praviš?« To je vendar tvoje delo!« se je užalila Meta.

Belič je jezno pomešal barvo, a za njim spet glas: »Manj modrila! Manj modrila!« Zidar se je ozrl in videl, da sedi vrh vodnjaka škorec.

»Torej ti?« Belič je zamahnil s čopičem in oškropljeni škorec je zletel proti gozdu.

V gozdu je bil ravno slavnosten koncert v počastitev pravkar izvaljene grlice. Vsi ptiči so prišli v čistih suknjičih, z lepo poglajenim perjem.

Škorec pa je skočil mednje v svojem oškropljenem suknjiču ter hotel brž, brž pripovedovati.

»Pojdi k studentu in se poglej, kakšen si!« mu je rekla penica. Mali zlobnež je zletel in se sklonil nad vodno gladino. Ali je to on? Kje je njegov slavnostni črni suknjič? Hitro se je potopil in splakoval, a vse zaman! Bele lise, ki jih je naredil Beličev čopič, so za zmerom ostale na perju.

Tako se za blebetavost svojega prapradede pokorijo vsi njegovi potomci in bodo nosili pikasti suknjič, doktor ne bo izumrl njih rod.

liso na zid in vprašal: »In zdaj?« »Manj modrila!« se je oglasilo za njim. Belič je potrpežljivo iznova mešal barvo, toda komaj je vzel čopič v roko, je zaklical za njim škorec: »Manj modrila!« Meta je ravno spet

Za sončkom okrog sveta

Na strehi pri Gričarjevih je veselo grulil parček ljubkih golobčkov. Gledala sta, kako sonce zahaja v zlasto palačo, zahaja, zahaja in pri tem krvavi. Ravno se je skrilo za gozd.

»Morda je obležalo in bo izkrevavelo«, je zaklical golob.

»Rada bi ga videla«, je dejala golobica.

»Ubogi sonček, saj se bo ves ugnal!«

In goloba sta letela z naporom vseh sil in naglo je bilo za njima deset milj. Toda sonček vedno pred njima.

Brž sta zletela in kakor veter sta hitro preletela kilometer. V trenutku sta bila na griču za gozdom — a kje je bil sonček? Daleč pred njima za drugim gričem se je ravno valil z grebena navzdol.

»Ah, ne morem več«, je vzdihnil golob.

»Ah, odpočijva se«, je vzdihnila golobica.

Ko pa sta si zopet nabrala novih sil, sta letela dalje sto in sto milj. Čez eno uro sta srečala na Renu goloba golšavca.

»Zdravo, prijatelj, ali nisi videl sončka?«

»I, ta je že lep kos pred vama!«

»Zdravo!«

In spet sta letela, letela, čez goré in doline, nad rekami in vasmí, neprestano za sončkom.

Bil je že skoraj mrak, letela sta niže in zagledala pariške hiše. Letela sta čez mesto vseh mest, čez Pariz, za mestom pa sta srečala goloba poštarja.

»Zdravo, prijatelj, ali nisi videl sončka?«

»Ui, ui, povem vama, da se je pravkar zvalil za ocean.«

Golobčka sta letela čez morje. Na dolgo in široko sama voda; niti sestí ni bilo mogoče, morala sta vzdržati, zmeraj dalje, joj, to vam je bil let! Slednjič sta dosegla breg.

Pred seboj sta uzrla čudno mesto, hiše so segale skoraj do oblakov, v njih so gorele luči raznih barv. Po ulicah je valovilo tisoč in tisoč ljudi.

»Ampak kje je sonček?«

»Ali nama bo to povedal kdo izmed teh ljudi?«

»Sonček je zašel za gore ravno pred dvema urama.«

In parček mladih golobčkov s podstrešja pri Gričarjevih je onkraj velike luže potoval preko Amerike. Letela sta hitreje kakor veter, vsako sekundo cel kilometer, zakaj morata in morata dohiteti krvavo sonce.

Amerika je velika, velika dežela, dolgo sta letela, preden sta jo preletela. Kolikokrat sta zamahnila s perotmi, ne bi mogel nihče prešteti. Na koncu Amerike sta srečala goloba duplarja, ki je krožil nad divjo brežino.

»Zdravo, prijatelj, ali nisi videl sončka?«

»Jes, jes, pravkar je zašlo nad Tihim morjem.«

In tako sta odletela vdrugič na morje, ki pa je bilo večje ko prvo. Široko, širokansko. Kakor daleč je videlo oko, spet sama voda. In morje je ječalo, valovi so se vzpenjali, ah, široko, široko morje!

»Kje je neki sonček?«

Zdajci je tam pred njima nekaj zardelo, kakor če zagori doma nebo na zapadu. Ampak to ni sonček, to gori mesto, dim se dviga visoko proti nebu. Na Kitajskem sta, kjer vojna divja.

Blizu njiju je sedel siv golobček; žalostne je imel oči.

»Povej, prijatelj, ali nisi videl sončka?«

»Ah, že davno nam je zašel za velikim zidom!«

In golobčka sta preletela veliki zid, vedno soncu za petami. Pod njimi je ležala Rusija, prostrana dežela, mlada zemlja, gore in ravnine, jezera in tokave. Na njenem koncu sta spet srečala goloba.

»Prijatelj, ali nisi videl sončka?«

»Seveda sem ga, zašel je za Karpate.«

In golobčka sta letela čez Karpate, neprestano proti zahodu. Koder sta zdaj letela, jima je bilo že bolj domače. Čeprav sta bila trudna, sta krepko letela in kmalu sta videla pod seboj kraj, ki jima je bil docela znan. Kje sta prav za prav? Čigava je neki tale rdeča streha, čigavo tole pometenno dvorišče?

In parček golobčkov se je spustil pri Gričarjevih na sleme prav za dimnikom. Na zapad sta odletela, od vzhoda priletela, vso zemljo sta okrog in okrog obletela.

Bila sta spet doma.

Kje pa je sonček?

Ravno zapada za gozdom. In tako potuje od veka do veka, zvezdar ne prešteje, kolikokrat je prehodil to pot do danes.

Utrujena golobčka sta se spogledala.

»Sončka ni mogoče dohiteti«, sta zagulila.»

»Oh, ni mogoče.«

Grugruuu ...

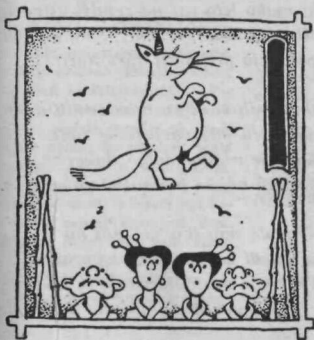

Začarani čajni kotliček

(Japonska pripovedka)

V templju neke majhne japonske naselbine je živel pred mnogimi leti star duhovnik.

Nekega dne je opazil, da je njegov čajni kotliček že zelo obrabljen. Ker ni imel denarja, da bi si kupil novega, je hotel med staro šaro poiskati primerno posodo za kuhanje čaja. Imel je srečo in je res našel železen kotliček, katerega je odnesel v svojo sobo, ga napolnil z vodo in postavil nad ogenj.

Toda komaj je pričela v njem voda vreti, se je kotliček na čuden način spremenil. Njegova površina se je polagoma pokrila z rdečerjavo dlako, namesto ročaja je zrastle lisičja glava in na drugi strani se je pokazal lisičji rep. Ko so iz dna izrasle še štiri noge, je bila pravecata lisica gotova. Duhovnik, ki je ves začuden to gledal, je mislil, da sanja. Brž je hotel zmoliti kratko molitvico, pa je že skočila lisica z ognjišča na tla in pričela skakati in plesati po sobi. To je bilo ubogemu duhovniku preveč. V največjem strahu je pograbil dolgo bambusovo palico in spodil lisico v prazen zaboj, katerega je hitro zaprl.

Ko se je prihodnji dan mož opomogel od prestanega strahu, se je ojunčil in pogledal skozi majhno špranjo v zaboj, kaj dela njegova lisica. Toda kako veliko je bilo njegovo presenečenje, ko je našel v zaboji zopet svoj stari obtočeni kotliček. Ni pa več zapal temu skrivnostnemu kuhinjskemu orodju. Ko je slučajno prišel pod oknom mimo neki piskrovez, mu je brž prodal kotliček za nekoliko bakrenih novcev.

Piskrovez ga je odnesel domov, ne da bi slutil, kako nesrečno noč mu bo povzročil kotliček. Komaj je legel k

počitku, se je zaslišal iz kota, kamor je bil položil čajno posodo, nenavaden šum. Obrnil se je zaspan na drugo stran in bi bil ravno lepo zadremal, ko je znova začul isti šum. To je pa že vendar čudno! Vstal je, napravil luč in — skoraj bi mu od strahu in groze padla svetilka iz rok — ko je pogledal v kot, je videl, kako se je čajni kotliček spreminjal v lisico, ki je pričela skakati in noreti po izbi. Brez besed je mož nekaj časa strmel v čudno žival. Ker pa je bil bistro glave, je sklenil, ko se mu je strah malce polegel, da bo čarovnijo čajnega kotlička in zabavni lisičji ples razkazoval za denar po svetu.

Potoval je od sejma do sejma in kazal strmečim ljudem, kako nastane iz navadnega železnega kotla lisica. Prijazna živalca je uprizarjala vse mogoče skoke in druge umetnije, se vrte-la, metala pahljačo v zrak in jo zopet ujela ter tako dovršeno plesala na vrvi, da je bilo staro in mlado nad vse navdušeno. Ljudje so se radi zbirali okrog

piskroveza in niso štedili z darovi in denarjem, saj so imeli obilo zabave z vragolijami male lisice, ki se je po predstavi na migljaj svojega gospodarja takoj spet spremenila v čajni kotliček. Kmalu je postal mož tako slaven, da ga je celo cesar poklical k sebi na dvor, da bi zbranim dvorjanom pokazal čudoviti kotliček in živahno lisico. Po predstavi so ga bogato obdarili in ga s pohvalo in priznanjem odpustili domov.

Bogat in slaven je prišel piskrovez naposled v vas, odkoder je bil pričel svoje potovanje. Tudi starega duhovna ni pozabil, saj se je imel zahvaliti prav za prav le njemu za svoje blagostanje. Takoj, ko je prišel domov, se je javil pri njem in ga naprosil, da bi sprejel veliko vsoto denarja za zidavo novega templja, kamor bi shranil tudi njegov zaklad, železni kotliček za čaj. Zgodilo se je po njegovi želji. In vsak, ki obišče tisto japonsko svetišče, še danes lahko občuduje železni kotliček, ki ga hranijo kot veliko svetinjo.

NA KLOPCI

*Najlepši čas je sonca polni maj,
ki vsako leto raj na zemlji ustvari.
Mladina skače, vriska; — na klopeh
posedajo prijatelji spet stari.*

*O davnih časih, o mladostnih dneh
na soncu pogovarjajo se radi.
Kako je vendar dolgo, dolgo že,
ko tudi oni še bili so mladi!*

*»Takole smo skakali tudi mi
in žogali v pomladni se naravi!«
Vsakršne misli starčkom se bude,
cel roj spominov jim šumi po glavi.*

NEKAJ O KOLESIH

ČUDNO KOLESARJENJE

Pred 25 leti, ko so nosile dame velikanske klobuke in dolga krila, so iznašli smešno dvojno kolo, kakor ga vidite na sliki št. 1.

ENOTNO KOLO

za moške in ženske s popolno-ma novo izgradnjo okvira nam kaže slika 2.

LETEČE KOLO

Neki francoski inženir je s tem letečim kolesom podvzel prve poskusne polete. S pritiskanjem na pedale se prične vrteti vijak (propeler), ki dvigne čez nekaj časa kolo v višino (slika 3.).

NOVI ŠPORT — VODNO KOLO

Neki poljski športnik je izumil ta prijeten vodni šport. Na vodnih smučkah je pritrjeno kolo, ki pri poganjanju drži z veliko hitrostjo po vodni gladini (slika 4.).

KOLO — POSTELJAI!

Kolo, na katerem lahko med vožnjo udobno zleknjeni ležite, so pred kratkim izumili v Parizu. To kolo ima zelo nizek okvir, pedale spredaj ob prednjem kolesu in namesto sedla udoben sedež z naslonjalom. Naravno je, da je precej manj naporno voziti v ležeči legi kakor v naprej sklonjeni drži. Ker je kolo tudi zelo nizko zgrajeno, ga je veliko lažje voziti. Tudi lahko v primeru nezgode udobno postavimo noge na tla.

POSEBNO KOLO

je uporabljal bavarski motorni dirkač Henne pri motor-nih dirkah v Frankfurtu (glej sliko 5.).

KOLO S PROPELERJEM

je najnovejši francoski izum. Kolo se premika s po-možjo letalnega vijaka veliko hitreje kakor običajno. (Glej sliko 6.)

NOVODOBNO MOTORNO KOLO,

kakor ga vidite na sliki 7., so pred kratkim prodajali na neki razstavi v Ameriki. To kolo porabi zelo malo bencina in je jako poceni. Kdo od »Zvončkarjev« ga ne bi rad imel za velike počitnice?

IV. PIKOVA DAMA ALI VRAŽJE PODOBICE

Tri prikaze si srečno dovršil, bliža se čas prvemu odmoru. Ker pa skoro vsi iluzionisti kaj radi prikazujejo v prvem delu sporeda prikaze s kartami, bodo spadale gotovo tudi v tvoj spored. Igralne karte so že marsikoga prignale na beraško palico, zato ni čuda, ako jih narod imenuje vražje podobice. Sam peklenšček ima svoje prste vmes, kadar padajo karte, zato je kaj naravno, da prikazuje ž njimi čarodej svoje umetnine. Torej na delo!

Prikaz

Iz snopiča kart vzemi tri do štiri karte, pokaži jih enemu izmed gledalcev z željo, naj si eno izbere. Na čudežen način si bo izbral ravno pikovo damo, t. j. ono s črnim obrazcem. Opomni, da to ni čudno, saj ta karta pomenja smrt. Vzemi karto gledalcu iz rok in jo potisni v sredino celega snopiča, ki ga držiš v roki. Pridaj tudi ostale, ki si jih rabil za izbiranje. Omeni še, da je ta karta posebne vrste, ki hoče vedno nekaj izrednega, nekaj svojevrstnega, ker jo ima sam Lucifer pod zaščito. »Samo pogledjte,« reci, »štel bom do tri in videli boste moč izbrane karte — pikove dame.« Pokaži snopič vsem gledalcem in iz njega bo skočila pikova dama visoko proti stropu in padla med gledalce. Naglo jo poberi in pokaži vsem, da je res prava pikova dama. Še enkrat jo daj v sredino snopiča. »Tu ostani in ne delaj neumnosti!« ji ukaži ter se obrni proti vratom, ali k deski, ki je nalašč za to postavljena na oder. Štej: »Ena,

dve — in tri!«, nato vrzi z močnim zamahom vse karte v vrata (ali v desko). Vse bodo ob dotiku z lesom popadale na tla, le... pikova dama bo ostala prilepljena na vratih (deski), natančno na prostoru, kamor si zagnal vse karte. Odvzemi jo, pridaj snopiču ter se zahvali za odobravanje.

Prikaza ne ponovi!

Pribor

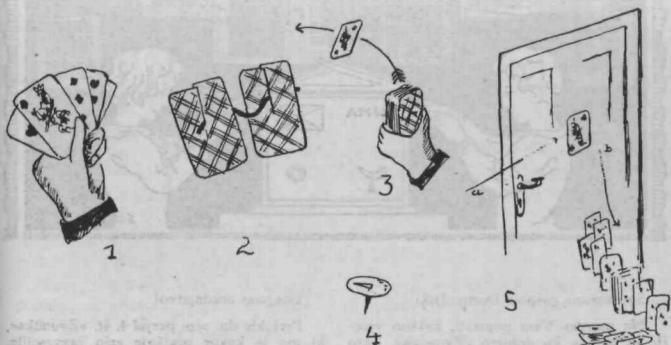
Za ta zanimiv prikaz, ki bo ustvaril toliko začudenja, rabiš snopič starih igralnih kart. Lahko jih tudi nekaj manjka. Sicer jih boš težko dobil, zakaj igralci jih izrabljajo, dokler se na njih kaj vidi. Le ako katera manjka, jih zavržejo. Pa tudi če si izposodiš nove, ne bo hudega, saj se pri tem prikazu nič ne pokvari. Poleg tega rabiš še dve karti enake velikosti, ki jih lahko pokvariš, torej taki, ki ostaneta tebi za pribor, pa še eno pikovo damo posebej. Torej imaš snopič z dvema kartama, ki jih ni škoda, ako jih narežeš, in dve pikovi dami. Ena je izposojena, druga pa tvoja last. Končno še risalni žebliček, kakih 6 cm dolgo elastiko iz podveznice in ves pribor je gotov.

Razlaga

Takrat, ko ponudiš gledalcu karte, naj si eno izbere, mora biti vmes tudi pikova dama. Ostale tri ali štiri pa naj bodo take, ki si jih je težko zapomniti. Izberi si gledalca, ki slabo pozna karte ali ki jih sploh ne pozna. Naravno je, da si bo izbral le pikovo damo, ker je najlepša in ker si druge ne bo mogel zapomniti. Bodi pre-

viden, zakaj igralec kart bo hitro potegnil kako sedmico ali devetico. Le stara mati ali stari stric ali pa najmlajša sestrica odnosno bratec bodo posegli po pikovi dami. Najbolj je izrazita med vsemi, ki si jih pokazal,

ki je čisto tvoja in ki je ni škoda, ako dobi v sredini neznatno luknjico. Prebodi jo ravno v sredini z risalnimi žebličkom. Žebliček naj ostane v karti. To prebodo karto imej že od prvega začetka na vrhu snopiča. Vedno drži snopič tako, da

Ko porineš karte v snopič, pazi, da jo vtakneš med oni dve, ki sta skoro do pol (ali ene tretjine) zarežani. Vmes je elastika. S karto napneš elastiko in jo porineš do tal. Tako je pikova dama v napeti elastiki, kakor kamen v napeti frači. Jasno je, da bo skočila iz snopiča takoj, ko si z držanjem snopiča nekoliko popustil. Dokler si trdno držal ves snopič, karta ni mogla ven, ali če malo popustiš, prične delovati prožnost elastike in karta bo skočila proti stropu. Še boljše je, ako držiš snopič nekoliko nagnjen h gledalcem, da bo karta skočila mednje.

Zadnji del tega prikaza pa je najlažji. Do sedaj si copral samo z eno pikovo damo. Naposled pride na vrsto še ona druga,

žeblička ne bo mogoče opaziti. Obrnjen naj bo v dlan. Ako vržeš ostro navpično vse karte v vrata ali v desko, ki si jo zato postavil na oder, bo ves snopič deloval ko kladivo. Teža vseh kart in moč tvoje roke bo zabila pikovo damo v vrata, da bo morala tam ostati, medtem ko bodo ostale kartice popadale na tla. Če nimaš v ozadju vrat, to je če imaš svoj oder s temnim ozadjem, potem je za to potrebna deska (risalna deska brata iz srednje šole), ki pa mora biti iz mehkega lesa, kajti sicer bi se risalni žebliček zakrivil in ti, veliki umetnik, bi doživel blamažo in posmehovanje. Na vse moraš torej dobro paziti! In kakor za vsak dosedanji prikaz: »Mnogo vaje pred nastopom!« (Dalje prihodnjič)

Iz mladih peres •

POMLAD

Pomlad rodila se iz zime
je pred kratkim časom nam
in livade okrasila
z zvončki belimi: bim, bam.

Ze trobentica na bregu
nam trobenta tra-ta-ta,
»zbogom!« glasno kliče snegu,
ki odpravlja se s sveta.

Glej, vijolice dehteče
že krasijo vrtič zal.
V vetru mačica šepče:
»Vesna gre iz daljnih dalj...«

Božo Kokotec

Spoštovani gospod Doropoljski!

Ne morem Vam popisati, kakšno veselje je za nas, ko dobimo »Zvonček«. Zato se Vam zahvalim v prvih vrsticah za vse tri številke, katere je prejela moja mamica za Jugoslovansko žensko društvo.

Jaz sem v 4. razredu ljudske šole. Bila sem rojena pri Sv. Magdaleni v Savinjski dolini. Nekaj mesecev stara pa sem prišla s svojimi starši sem v Vestfalijo. Zelo me zanima moj materinski jezik in zelo sem ponosna, da lahko součencem razlagam, kaj berem v »Zvončku«. Posebno me zanimajo male povesti in Mihec Pihec.

Moj oče je rudar. Lahko pa rečem: odkar je naš Führer Adolf Hitler prevzel Nemčijo v svoje roke, je tukaj veliko bolje.

Vam želimo vesele velikonočne praznike. Obenem prav lepo pozdravljamo Vas in vse male prijatelje Zvončkarje.

Franciška Divjak, učenka 4. razr.
Dortmund-Dorstfeld, Hellweg 171.
Westfalen.

Gospod Doropoljski,

zelo vesela sem prejela 4. številko »Zvončka«. Prav rada ga čitam. Najbolj všeč mi je zgodbica o Mihcu Pihecu, ker je tako zabaven. Pregovor mi je delal največ glavnic, v dveh dneh sem ga pa le rešila.

Lepe pozdrave Vam pošilja

Božena Jugova, Ljubljana,
III. r. drž. učit. šole.

Cenjeno uredništvo!

Pretekle dni sem prejel 4. št. »Zvončka«, ki me je kakor prejšnje zelo razveselila. Predvsem mi ugajajo v njem pravljice in pa uganke. Tudi jaz sem se odločil, da malo potekmujem z družino »Zvončkarjev« v Jugoslaviji. Zato Vam tem potom pošiljam rešitev ugank v zadnji številki, seveda v trdnem upanju, da mi tudi nagrada ne uide.

Zadnjič sem čital, da Vas je eden izmed naročnikov prosil za znamke, in to me je opogumilo, da se tudi jaz drznem prositi Vas, da mi jih pošljete, če Vam jih še kaj preostaja. Imam jih namreč že precej, toda manjka mi jih še mnogo, da bo zbirka popolna. Se Vam vnaprej zahvaljuje ter

Vas pozdravlja Vaš

Ivo Kropivšek,

Rue Luxembourg nro 12
Grand Condé — Lens
Pas de Calais — France

★

Vsem trem dopisnikom se iskreno zahvaljujem za pozdrave in voščila z željo, da bi se kmalu spet oglasili. — Tale moj kotic se postavi, kajne? Saj tvori domačo vez med slovensko deco iz vseh krajev sveta!

Ivotu pa sporočam, da bo njegova prošnja v kratkem uslišana!

Gospod Doropoljski.

Zastavice za brihtne glavice •

KRIZANKA

Vodoravno: 1. poljska cvetlica; 4. žensko ime; 5. sorodnik; 6. stopaj; 10. zapreka; 11. ptica; 12. moško ime.

Navpično: 1. zlitina; 2. celina; 3. posoda; 6. ptica; 7. omot; 8. Mojzesov brat; 9. klica.

KVADRATA

I.

1	2	3
A	A	L
L	O	O
S	S	T

1. žuželka,
2. začimba,
3. glas.

II.

1	2	3	4
A	A	E	E
J	L	L	L
O	O	R	R
V	V	V	V

1. mesto na Poljskem,
2. žensko ime,
3. ptica,
4. geometr. telo.

ZLOGOVNICA

Iz zlogov a, a, bir, da, gla, ja, ka, ko, koš, lik, lo, ma, ma, ne, nec, pa, po, ri, sč, sli, sre, te, tok, va, vel, ver sestavi besede naslednjih pomenov: 1. moško ime, 2. dan v tednu, 3. poganjski bog, 4. podobna, 5. doinača žival, 6. napev, 7. voda, 8. zakrament, 9. del telesa, 10. stran sveta, 11. mesto v Evropi, 12. posoda. — Srednje črke teh besed povedo ime meseca.

ENAČBI

$$(x - j) + y + a = z.$$

$$(x - j) + y + ke = u.$$

x = vprašalni zaimek; y = ravнина;

z = družba popotnikov v puščavi;

u = pogorje.

VREMENSKI PREGOVOR

Judež, obveza, neboljenček, grohot, Meduza, lakota, češnja, Polonica, pogača, hodulje.

(Iz vsake besede vzemi tri zaporedne črke!)

POSETNIKA

J. Karis

Ugotovi poklic tega gospoda!

REŠITEV UGANK IZ APRILSKÉ ŠTEV.

1. Križanka. Vodoravno: 2. sad; 4. Boris; 6. pod; 7. jek; 8. ravan; 10. rok. Navpično: 1. car; 2. sodar; 3. dijak; 4. bor; 5. sen; 6. vol.

2. Kvadrati. I. kos, oko, sol. II. sir, Ivo, rog. III. žiri, Igor, roka, Iran.

3. Pregovor. Lepo vreme cvetne nedelje rodovitno letino pripelje.

4. Stopnice, s, os, kes, okus, Josos.

5. Dopolnjevalnica. Ves, sen, lov, ven, lik, kos, noči. Voščilo: Veselo Veliko noč!

VSE UGANKE SO PRAVILNO REŠILI:

Ivo Kropivšek, Grand Condé, Lens — Pas de Calais, Francija; Vlasta Vagajeva, Novo mesto; Anton Tement, Vitina — Kosovska, vardarska banovina; Ivan, Marjan, Matko in Terezika Svolsjakovi, Dob pri Domžalah; Branko Šumer, Šoštanj; Živka in Božena Jugovi, Miljana Belingar, Stanko Ponikvar, Ljubljana; Danica Hočevarjeva, Metlika; Dušan Lebar, Brežice ob Savi; Milena in Božo Kokotčeva, Stara cerkev pri Kočevju; Jožica in Angela Majaronovi, Borovnica.

Dne 26. marca smo praznovali 100 letnico rojstva narodnega buditelja in pisatelja dr. Janeza Mencingerja. Kakor vsi slovenski velikanji je bil tudi odvetnik Mencinger sin kmetiških staršev. Rojen je bil l. 1838. v vasi Brod na Gorenjskem. V šolo je hodil v Bohinjski Bistrici, gimnazijo je obiskoval v Ljubljani, pravo je pa študiral v Gradcu in na Dunaju. Umrli je 12. aprila l. 1912. Mencinger je brez dvoma izreden pojav v slovenski literarni zgodovini. Njegov vesel in živahen življenjski nazor in njegov sončni humor še danes poživljajoče vplivata na bralca. Spisal je mnogo povesti in novel, še danes radi čitamo »Jerico«, »Vetrogončiča«, »Skušnjave in skušnje« »Zlato pa sir« itd. Najbolj znana pa sta njegov zabavni, duhoviti potopis: »Moja hoja na Triglav« in filozofski roman »Abadone«.

★

Priljučitev Avstrije k Nemčiji ima za posledico tudi važne zemljepisne spremembe. Doslej je bila najvišja gora Nemčije Zugspitze, odslej je to Veliki Klek (Grossglockner) v Velikih Turah. Vrh meri 3708 metrov. Dunav teče zdaj od svojega izvira do Bratislave po nemškem državnem ozemlju. Drugo največje nemško mesto ni več Hamburg, temveč Dunaj.

★

Nemčija je imela l. 1914., pred začetkom svetovne vojne, 541.280 kvadratnih kilometrov površine. L. 1937. je znašala površina njenega ozemlja 470.699 kvadratnih kilometrov, zdaj ko je vodja Hitler vključil Avstrijo (Ostmarko) v meje Velike Nemčije, pa ima ta država nekoliko večji obseg kakor pred svetovno vojno, namreč 554.556 kvadratnih kilometrov. Prebivalstvo Velike Nemčije je naraslo od 67.790.000 prebivalcev na približno 75 milijonov ljudi.

★

V ogromni steklarni v Toledu (Ohio) v Ameriki izdelujejo tako močno steklo, da samo pol palca debela šipa lahko drži 3 tone težkega slona.

Mamutska skakalnica v Planici je že od l. 1934., ko jo je zgradil ing. Bloudek, predmet živahnih razprav v mednarodnem smučarskem svetu. Mednarodno združenje stoji na stališču, da take rekordne skakalnice zaradi velike nevarnosti nasprotujejo smislu smučarskega skoka, in zaradi tega ne dovoljuje skokov na njej. Na podlagi števil pa lahko dokažemo nenevarnost »smučskih poletov«, kakor se imenujejo skoki na tej skakalnici. Za gradnje te skakalnice je znašal najdaljši skok na svetu 86 metrov in samo brata Ruud sta skočila tako daleč. V Planici so pa medtem dosegli Norvežani skoke po 99 metrov, Čehi so skočili 90 metrov, Poljaki 96 metrov, Švicarji 90, Jugoslovani 92, Nemci 99 metrov in končno Avstrijec Bradl 107 metrov. Na tej skakalnici je bilo napravljenih tekmo 4 let 139 skokov preko 80 metrov, od katerih je bilo le 14 s padcem. Preko 90 metrov so skočili Norvežani 16 krat, od teh sta bila le dva skoka s padcem, 6 krat je bilo prekoračenih 100 metrov in to vsakikrat brez padca. Zadnjega poskusnega skakanja dne 13. marca so se udeležili skakači Bradl, Dellekarth, Schneidenbach, Wiedemann in Novšak. Teh pet skakačev je skočilo 33 krat, 9 skokov je bilo preko 90 metrov in 5 preko 100 metrov. Padel je enkrat le Jugoslovian Novšak pri skoku 85 metrov. Bradl je dosegel zaporedoma v dveh dneh 83, 95, 100, 107, 90, 98, 102 in 104 metre.

★

Pred kratkim si je 19 letna mladenka Analiza Fogelstromova pridobila patent za ladijskega kapitana. Pogumno dekle je seveda najmlajši kapitan na Švedskem.

★

Pri šahovski simultanki, ki jo je pretekli mesec igral šahovski mojster Aljehin v Londonu, se je pomeril z osemnajstimi nasprotniki. 17 iger je dobil, osemnajsto je pa izgubil in sicer je mojstra ugnalo komaj 12 letno dekletce Ellen Saundersova, ki velevlja na Angleškem za čudežnega šahovskega otroka.

War potrebuje mladina

v šoli in doma,
dobi v

Učiteljski knjigarni
v Ljubljani — podružnici v Mariboru

Posebno priporočamo
bogato izbiro lepih
mladin, knjig po znižanih
cenah. — Izberite knjige po
cenitih, ki jih imajo šolski upravitelji!

klišeeje

Izdeluje klišarno

»JUGOGRAFIKA«

Ljubljana, Sv. Petra nasip 23

enobarvne,
večbarvne,
za časopise,

knjige, revije,
razglednice itd.